

XII. Nämnden för arbetareangelägenheter.

Nämndens för arbetareangelägenheter berättelse öfver dess verksamhet under år 1900 är af följande innehåll:

„Jemlikt föreskriften uti § 13 af den för Nämnden gällande instruktion får Nämnden härmedels afgifva följande redogörelse öfver dess verksamhet under sistlidet år.

Nämndens sammansättning.

Nämnden för Arbetareangelägenheter bestod under år 1900 af Professorn F. Gustafsson (ordförande), Filosofiemagistern Ernst Nordström (viceordförande), Ingenjören Edvin Bergroth, Bankdirektörsassistenten A. Granfelt, Arkitekten Th. Höijer, Fabrikanten K. V. Bergman och Kommunalrådet C. E. Degerholm. Suppleanter voro Lektorn Jonatan Reuter, Körsnären Anton Lundqvist, Fabrikanten G. V. Sohlberg, Handlanden N. Kochtomow, Muraremästaren A. Ärt, Lektorn Hugo Bergroth och Fabrikanten V. v. Wright.

De af Nämnden under ifrågavarande arbetsår handlagda ärenden voro i korthet följande:

Anskaffande af lokal för den högre arbetareundervisningen.

Efter det Nämnden uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 12 April 1899 (Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 18 för 1899) framhållit och närmare utlagdt behovet af en fast och lämplig lokal för folkeliga föredrag och arbetareundervisning, samt Fullmäktige den 13 Juni samma år anmodat Drätselkammaren att vidtaga förberedande åtgärder för anskaffande af en sådan lokal, helst genom uppförande af en byggnad för ändamålet, har Nämnden på anhållan af Drätselkammaren, låtit genom dess ledamot, Arkitekten Th. Höijer uppgöra ritningar till den ifrågasatta byggnaden, hvilken enligt Nämndens förslag skulle förläggas till området Litt. C. vid Tavastgatan. Uti skrifvelse för den 6 Februari 1900 har Nämnden sedermera meddelat Drätselkammaren fullständiga upplysningar beträffande anordnandet af byggnaden, för hvilken kostnaderna jemlikt uppgjordt kostnadsförslag komme att uppgå ända till 350,000 mark; och anhöll Nämnden derjemte att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om uppförandet af oftaberörda byggnad i enlighet med Arkitekten Höijers projekt. Emellertid beslöto Fullmäktige vid sammanträde den 7 Mars att låta frågan för närvarande förfalla samt att i stället såsom härintills genom lämpliga hyresbidrag understöda de

föreningar, hvilka handhafva den högre arbetareundervisningen i hufvudstaden. De uppgjorda ritningarna och kostnadsförslagen hafva sedermera af Stadsfullmäktige jemte skrifvelse för sistnämnde dag till Nämnden återstälts.

Huru olika åsigter än framträdt angående det allmännas skyldigheter gentemot den arbetande befolkningen, har det dock utan meningskiljaktighet erkänts att bildningssträfvandena inom denna befolkning böra af stat och kommun kraftigt befordras. Uppförandet af en rymlig, ändamälsenlig och med all anspråkslöshet dock värdig byggnad för arbetareundervisningen i hufvudstadens af arbetare tätast bebodda del synes därför vara ett eftersträfvansvärdt mål, åt hvars förverkligande, i bredd med andra allmänna anläggningar af inproduktiv art, måste tillerkännas en särskild betydelse. Om således staden på grund af rådande ogynnsamma ekonomiska förhållanden, icke för närvarande kunnat betungas med den dryga kostnad i frågavarande byggnadsföretag kräfver, är det dock att hoppas att förslaget på en lämpligare, icke altför aflägsen tidpunkt skall kunna realiserast.

En af komitén för anordnande af s. k. hemskolekurser hos Nämnden gjord anhållan om understöd, förordades hos Stadsfullmäktige uti skrifvelse för den 6 Februari; och beviljade Fullmäktige den 14 i samma månad ett anslag af 1,750 mark för upprätthållande af sådana kurser under året 1900.

Den 17 April aflemnade Nämnden yttrande till Stadsfullmäktiges utskott för afgifvande af förslag till fördelning af utskänkings- och utminuteringsaktiebolagens vinstmedel för 1899, hvarjemte Nämnden, till hvars åligganden det bland annat hör att följa med arbetet i vederbörande ur vinstmedlen understödda föreningar och inrättningar, ej mindre under redogörelseåret granskat och till Stadsfullmäktige insändt särskilda från sådana korporationer inkomna berättelser öfver deras verksamhet under nästföregående arbetsår, än äfven anmodat samtliga föreningar, hvilka under 1900 erhållit anslag ur ifrågavarande vinstmedel, att omedelbart till Nämnden aflemna program för deras verksamhet under påföljande arbetsår. Det närmare öfvervakandet af ifrågavarande verksamhet har Nämnden den 13 November fördelat på dess ledamöter och suppleanter, hvarjemte Nämnden öfverlemnade uppsigten öfver Helsingfors Handarbetsskolas verksamhet samt den af Finsk Kvinnoförening anordnade yrkesundervisning för sömmerskor åt Fröken Hilda Stråhlman, som jemväl benäget åtagit sig detta uppdrag.

Anslag för anordnande af s. k. hemskolekurser.

Utskänkingsmedlens fördelning.

Sörnäs läse-
stuga.

Sedan den af Sörnäs arbetareförening inrättade läsestuga i Sörnäs indragits, har den för läsestugans förvaltning tillsatta komitén anhållit att det belopp, 87 mark 47 penni, som vid läsestugans upphörande ännu återstod af det för ändamålet ur utskänkningsmedlen beviljade anslag, måtte få användas till prenumeration af tidningar och tidskrifter till allmänhetens begagnande uti annan, uppgifven lokal. Denna anhållan blef jemväl af Nämnden bifallen den 17 April, hvarom anmälan afläts till Stadsfullmäktige“.
